

О. А. Стасевська, кандидат філософських наук, доцент

МОДИФІКАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Стаття є продовженням наукового дослідження автора щодо нових ціннісних смислів буття людини постсучасності. Автор аналізує ціннісні основи розвитку інформаційного суспільства та доходить висновку про те, що в нових умовах відбувається не жорстке протистояння новоутворених та традиційних цінностей, а модифікація останніх, наповнення їх новими смислами.

Ключові слова: інформаційне суспільство, суспільство знання, цінності, ціннісні смисли, інформація, знання.

Сучасне суспільство характеризується нечуванним динамізмом: прискоренням темпів розвитку техніки, створенням нових інтелектуальних продуктів, перетворенням інформації та знання у найважливіший глобальний ресурс людства, що дає підставу дослідникам у різних галузях науки констатувати процес переходу глобальної цивілізації в якісно новий стан – інформаційне суспільство.

У сучасній науковій думці швидко розвиваються концепції нового соціального порядку, що істотно відрізняється за своїми характеристиками від попереднього. Своєрідним узагальненням осмислення процесу становлення нового етапу розвитку людства можна вважати працю Ф. Уебстера «Теорія інформаційного суспільства», в якій послідовно і детально викладені основні концепції сучасного суспільства, що так чи інакше базуються на понятті «інформація». Всі існуючі теорії автор розділив на дві великі групи. В першу групу потрапили концепції, які стверджували перехід суспільства до нової, «інформаційної» («постіндустріальної») епохи, тобто теорії власне «інформаційного суспільства». Сюди віднесено концепції постіндустріалізму (Д. Белл), гнучкої спеціалізації (М. Пайор, Ч. Сейбл), інформаційного способу розвитку (М. Кастельс) та постмодернізму (Ж. Бодрійяр, М. Постер, Ж.-Ф. Ліотар, Дж. Ваттімо). До другої групи були віднесені неомарксизм (Г. Шіллер), регуляційна теорія (М. Альєтт, А. Липиця) і теорія гнучкої акумуляції (Д. Харві), теорія рефлексивної модернізації (Е. Гідденс) і концепція публічної сфери (Ю. Хабермас). Теорії з другої групи говорять про спадкоємність сучасного суспільного устрою. Незважаючи на всі відмінності, для переважної більшості концепцій характерним є вживання термінів «інший», «не-

бувале суспільство», «нова реальність», «нова соціокультурна ситуація», «нова культура». Поряд із поняттям «інформаційне суспільство» існує безліч інших визначень сучасного етапу суспільного розвитку: «постбуржуазний» (Дж. Ліхтайм), «посткапіталістичний» (Р. Дарендорф), «постцивілізаційний» (К. Боулдінг), «постекономічний» (Г. Кан). Використання префікса «пост» активно використовується в сучасному науковому дискурсі, що свідчить про певне ставлення до світової історії, про перегляд значення культурної традиції, переосмислення ціннісних основ життя. Загалом треба відмітити, що концепції інформаційного суспільства еволюціонували протягом останніх декількох десятиліть: від ідей постіндустріалізму (Д. Белла, О. Тоффлера, А. Турена та ін.), де акцент робився на аналізі економічного стану нового суспільства, далі до традиції французької соціологічної думки, де акцентувалися соціальні аспекти інформаційного суспільства, далі до сучасних досліджень Knowledge-based Society – суспільства знання, які мали соціально-гуманітарну спрямованість.

Науковий аналіз та осмислення проблеми ціннісностей нового етапу розвитку суспільства міститься у працях відомих філософів кінця ХХ – початку ХХІ ст.: західноєвропейських – Г. Лотце, Г. Ріккєрта та В. Віндельбанда, М. Шеллера, Г. Мюстенберга, М. Вебера; російських – Л. Столовича, М. Кагана, В. Ільїна та ін.; українських – С. Кримського, М. Поповича, В. Табачковського, Ф. Лазарева тощо. Питанням світоглядної та духовної трансформації суспільства інформаційної цивілізації особливу увагу було приділено в роботах Д. Белла, М. Кастельса, Н. Лумана, Т. Парсонса та ін. Проблема змін особистісних ціннісних орієнтирів в існуючій соціокультурній ситуації, визначення сутнісних рис людини постсучасності розроблялась у працях Ф. Фукуями, Ж. Бодрійєра, К. Хейлза, Дж. Хакслі, Р. Еттінгера, Н. Вострома, Е. Тоффлера, Й. Масуди та ін. До цієї проблематики активно звертаються представники вітчизняної наукової думки О. Данільян, В. Петрушенко, В. Петрушова, О. Прудникова, С. Куцепал, В. Лук'янець, Н. Лубенець, Н. Хамітова, В. Табачковський та ін. Висвітлення аксіологічних аспектів розвитку суспільства в умовах культурного релятивізму містяться в роботах В. Андрущенко, О. Білоруса, Ю. Кам'янської, П. Кравченка, В. Пазенка та ін.

Осмислення нової реальності демонструє множинність підходів, оцінок, визначень основних понять становлення і розвитку інформаційного суспільства, які в більшості своїй збігаються в головних моментах: сучасні інформаційні технології створили нову соціокультурну ситуацію, яка, з одного боку відкриває перспективи та додаткові можливості для прогресу, а з другого – породжує суттєві світоглядні суперечливості. Однею з таких суперечливих

проблем нової дійсності є переосмислення цінностей людського буття, ціннісних орієнтирів особистості. Цінності відображають аксіологічний аспект існуючої реальності, відповідають певному рівню розвитку суспільства. Без чіткого наукового уявлення про сутність і специфічні особливості аксіологічних основ, без визначення ціннісного змістостворюючого стрижня, неможливо прогнозувати подальший розвиток суспільства. Безперечно, мислення сучасної людини орієнтоване на перебудову світу на основі реалій цивілізації інформаційного типу. Проте актуальним у наш час стає не просто потреба змінювати світ, а й потреба в осягненні його духовного простору на основі конкретних цінностей та ідеалів, що дозволять визначати своє ставлення до світу, до нової реальності буття людини. Як справедливо зазначає О. Дзьобань, разом із соціально-економічними та політичними трансформаціями інформаційного суспільства відбувається процес переоцінки духовних цінностей людства [3].

Актуальність визначеної автором проблеми зумовлена плюралістичною широтою наукових поглядів, позицій щодо ціннісних основ інформаційного суспільства, невизначеністю якості сутнісних змін ціннісних основ нової реальності. Наукова традиція, зокрема культурологічна, має певні напрацювання та висновки: з одного боку – реальна ситуація демонструє плюралізм у ціннісних орієнтаціях, який іноді доведений до ціннісної анархії [15]; з другого – наявним є суттєвий перегляд системи цінностей у цілому та перегляд змістовно-сміслового наповнення звиклих, традиційних цінностей, внаслідок чого посилюється протистояння між традиційними та інноваційними цінностями [2, с. 17].

Теза про таке протистояння цінностей показує, що саме поняття «традиційні цінності» є збірним та умовним. Цінності людини завжди актуальні, вони покликані орієнтувати та скеровувати людину в сучасних їй реаліях, допомагати жити змістовно, осмислено і відповідально, а зовсім не продукувати роздвоєність свідомості і поведінки, коли внутрішній світ людини організований відповідно одним цінностям, а реальне функціонування в суспільстві – базується на інших. Така ситуація спричинює конфлікти, знижує активність життєвої позиції.

Мета наукової статті полягає у спробі окреслити ціннісні основи інформаційного суспільства, осмислити сутність взаємодії вже існуючих та нових цінностей.

Викладення основного матеріалу. Становлення ціннісних смислів «інформаційного світу» – досить складний процес, який переконливо демонструє ціннісну анархію в сучасному світі, яка для зручності і виправдання іменується плюралізмом, але означає тільки одне: сучасний світ стоїть перед пи-

танням визначення ціннісних основ своєї життєдіяльності. Деякі вчені вважають, що ознакою часу є ціннісна прострація, ціннісно-орієнтаційна розгубленість людини, що спричинює пасивність життєвої позиції, апатію і соціальну фрустрацію [15]. Позиція інших полягає у тому, що триває формування прийнятної для всіх єдиної системи цінностей, що сприятиме в майбутньому духовному оновленню людини [8; 14]. Позиція останніх вбачає вихід із ситуації ціннісної невизначеності у створенні універсальної системи духовних, смисложиттєвих цінностей, оскільки фактом культурної глобалізації є безпрецедентний за глибиною і масштабом обмін локальними цінностями, ідеалами, нормами, що по суті означає можливість створення універсальної системи цінностей. Прибічники різних точок зору збігаються в таких висновках: відсутність усталених ціннісних орієнтирів або ціннісний нігілізм призводить до духовної дезорієнтації навіть зубожіння суспільства та особистості, до масового маніпулювання суспільною та особистісною свідомістю; сьогодні формується нова ціннісна система – технократична, яка відбиває глобалізаційні зсуви в практично-діяльній, науковій, освітянській та інших сферах. На нашу думку, співіснування двох систем цінностей, одна з яких має витоки в традиційній культурі, а інша побудована навколо ліберальних і демократичних орієнтацій, буде неправильним інтерпретувати як зіткнення, протистояння.

Сьогодні у світі інформація стає стратегічним ресурсом суспільства, але розвиток техніки у сфері обробки інформації багато в чому перевищує можливості людини щодо її засвоєння. Також інформація стає ключовим фактором виробництва, що перевершує за значимістю всі види матеріального виробництва, виробництва енергії та послуг (відкриває принципово нові можливості для розвитку техніки і технології, дозволяє забезпечити максимально ефективні відносини технології з суспільством, людиною і природою). Вторгнення електронних комунікативних систем в усі сфери життя викликає необхідність нових форм організації людських стосунків. Висока технологія вимагає відповідно високої підготовленості людини, його духовної зрілості і відповідальності. Порушення балансу на користь технології – випереджальний розвиток технології відносно духовних ресурсів суспільства – є однією з важливих причин такого явища, як дегуманізація різних аспектів життя. «Машина і техніка завдають страшної поразки душевному життю людини, і, перш за все, життю емоційному, людським почуттям. Душевно-емоційна стихія згасає в сучасній цивілізації» – ці прогнози М. Бердяєва абсолютно актуальні. Комп'ютери заповнюють особистісний простір людини, прив'язують до себе з дитинства, замінюючи книги, театр, друзів, знижують ступінь активності людського спілкування, вони створюють іншу реальність, яка може

сприйматися більш серйозно, ніж навколишній світ. Таким чином, людина втрачає потребу у зв'язку зі світом і людьми. Стають примарними або зовсім рвуться зв'язки між поколіннями. Зменшується виховна роль сім'ї. Нівелюється духовна цінність звичаїв, традицій, релігії – залишається переважно їх зовнішня атрибутика, порожня оболонка ритуалу, звичка [10].

Реалії інформаційного суспільства ставлять перед людиною нові виклики, перш за все – здатність і готовність до зміни діяльності, мобільності, перенавчання, що, в свою чергу, обумовлює зростаючу роль освіти. Втім, інформаційне суспільство зможе відповідати своїй назві, коли всі сторони соціальної дійсності будуть активно і плідно використовувати накопичені знання у сфері культури і досвід (інформаційні ресурси) з метою задоволення потреб суспільства і, в першу чергу, в економіці. Інформатизація повинна полегшити працю, перевести її на інтелектуальну і високотехнологічну виробничу основу. Нарощування інформаційного потенціалу – не самоціль, а лише засіб до нових кроків у розвитку всіх потенційних можливостей людства.

Новоутворене інформаційне середовище націлює на формування певних світоглядних і аксіологічних пріоритетів, відповідно до яких змінюються і відтворюються ціннісні характеристики інформаційного суспільства. На основі аналізу досліджень можна окреслити тенденції формування системи цінностей постсучасності: послаблюються колективістські начала. Традиційні міжособистісні зв'язки порушені, взаємодія людей визначається використанням складної техніки і технологій, що призводить до анонімності і появи своєрідного псевдоколективізму; змінюються пріоритети в системі духовних та матеріальних цінностей на користь останніх. Матеріальний критерій переважає у визначенні статусу людини та поряд із цим поглиблюється соціально-майнова поляризація суспільства; утверджується значущість креативності, яка замінює традиційну працелюбність. Людина все більше перетворюється із професіонала на новатора, для якого головним є не творення продукту, а особистісна самореалізація, при цьому виникає чіткий розподіл між поняттями «творчість» і «креатив»; змінюється змістовне наповнення свободи – у сучасному світі ідеал свободи заснований на множинності, це свобода споживання нескінченного різноманіття культури. Свобода сприймається не як благо, а скоріше як важкий тягар, оскільки підвищується значущість відповідальності, до чого людина виявляється неспроможною. Така неможливість реалізації свободи веде людину до самотності, ізольованості, страху; у контексті культури постсучасності провідне місце посідає толерантність як єдиний фактор суспільства. Втім, «розмитість» цього поняття через необізнаність людини іноді перетворюється на «всестерпимість» і навіть у байдужість; спостерігається панування гнучкої ідентичності, тобто індивід не

«належить», а «зараховує» себе до безлічі локальних спільнот і ця причетність до них індивідуально обрана та мінлива; поширюється постутилітаризм, отже, людина постсучасності заглиблена у свій внутрішній світ, вона живе сьогоднішнім і характеризується неперспективністю світобачення та світовідчуття; спостерігається новий виток індивідуалізму, який призводить до самотності людини і виражається не стільки в індивідуальній діяльності, скільки в індивідуальності споживання, а також в індивідуальності способу життя [15]; змінюється самоусвідомлення людиною самої себе, що викликано поглибленою спеціалізацією, односторонністю, а не гармонійністю розвитку особистості. Роз'єднаність людей призводить до внутрішнього розладу самої особистості, її розірваності, дисгармонічності, відчуття втрати власного «Я» [16, с. 128]. У свою чергу дисгармонія самої особистості, невпевненість у собі спричинює певне агресивне ставлення людини до світу [13].

Формування інформаційного суспільства супроводжується утвердженням «іншої» (у порівнянні з попереднім історичним часом) картини світу, зміною настанов життєдіяльності, соціальної світобудови, сприяє введенню в філософський і культурологічний дискурс понять «інформація», «інформаційне суспільство», «суспільство знань». «Knowledge society» – суспільство, засноване на знаннях, а це акцентує, що інформація перетворюється не тільки на засіб і мету, а й, головне, цінність соціуму, поряд із цим поширюється принципово нове розуміння та використання знання.

Становлення «knowledge society» супроводжується новим осмисленням значущості для людини та суспільства інформації і знань. Поняття «інформація» і «знання» активно досліджуються та висвітлюються у зарубіжних і вітчизняних джерелах, в яких учені здійснюють спроби виділити і розглянути їх основні характеристики в нових умовах. Втім, на наш погляд, все ще не існує їх принципового розмежування, а головне – частота використання концептів «інформація», «суспільство, засноване на знаннях» супроводжується відсутністю смислового їх наповнення, невизначеності змісту понять. Наприклад, Г. Р. Рейнін пише: «...інформацію можна розглядати як втілене, проявлене знання, а людину – як інструмент втілення» [12, с. 246]. Інші автори, точку зору яких поділяє автор, зазначають, що «...необхідно розрізнати знання і інформацію, що спрощено можна звести до формули: інформація – це знання мінус людина... інформаційна модель знання (як вербалізована, так і невербалізована в тексті) є лише натяком на представлене знання, за яким людина здатна творчо відтворити саме знання» [11, с. 365].

Знання стає одним із базових понять гносеології та цінністю ще в античності. Його специфіка полягає в тому, що воно є результатом осмисленого пізнавального процесу і вимагає від того, хто пізнає певного роду розумової

(інтелектуальної) активності. Знання є ефективним інструментом для породження нового знання, в цьому його принципова відмінність від інформації. Запорукою продукування нового знання є не тільки наявність у людини здатності до пізнання в чистому вигляді, але і здатності до розуміння, осмислення набутого. Із безперервності розуміння виникає така характеристика знання, як процесуальність. «Знання – це взаємозв'язок описання об'єктів в логічній послідовності... Отже, знання не може бути відокремлене від пізнавального процесу. Знання і пізнання ідентичні» [7].

Знання є невіддільними від самої людини як її особистісне досягнення. Отже, принциповою відмінністю між знанням та інформацією є те, що знання – особистісне та приватне, інформація ж є публічною та відкритою. З особистісного характеру знання випливає така його характеристика – націленість. Володіння знаннями означає вміння співвідносити свої дії з поставленою метою. Мета надає певні орієнтири інтерпретації інформації, визначає її значущість для людини і суспільства, яка є значимою, а яка є фоною тощо. І головне – найважливішою характеристикою знання є наявність ціннісного компонента, тобто певних смислів: західноєвропейська філософська традиція ставиться до знання не тільки як до знання описового, а як до знання цінностей буття людини і суспільства. З цього приводу італійський філософ Е. Агацци зазначав, що сучасне суспільство робить затребуваним не будь-яке знання, а, отже, підтримка гуманітарного і ціннісного знання, яке не дає миттєвого прибутку, залишається нагальним та невирішеним завданням [1].

Значення інформації в сучасному світі обґрунтовує М. Кастельс: для інформаційного суспільства інформація виявляється одночасно ресурсом, предметом, результатом виробництва і стрижневою характеристикою епохи [9]. Її принципіві властивості – об'єктивність, усезагальність, структурованість, зручність доступу і засвоєння, лаконічність, несуперечливість, достовірність, специфічність процедури обробки, демократичність тощо. Втім, в сучасному суспільстві формується викривлене судження: високий рівень інформації – розширеної, комплексної, імпліцитної, сукупної – трактується як знання. Сьогочасну технологічну революцію позначає не просто центральна роль знань і інформації, але застосування набутих знань та інформації до генерування нових знань – так зазначає у своїй праці М. Кастельс [9]. На нашу думку, інформацію можна розглядати як цінність у разі її «перетворення» на знання, коли цей процес «перетворення» відбувається через особистісні розумові зусилля людини і супроводжується наповненням одержуваної інформації культурними смислами.

Тільки «наблизившись» до позначення відмінностей між поняттями «інформація» і «знання», автор вважає, що сам факт наявності різноманітної інформації не є гарантом того, що ми володіємо глибокими знаннями. Дана

обставина підводить нас до висновку, що існуюча реальність має інформаційно-знаннєві перспективи – переосмислення цінності знань і набуття інформацією ціннісних смислів.

Таким чином, на основі проведеного дослідження можна сформулювати деякі **висновки**. Викладений матеріал демонструє, по-перше, що серед основних, базових цінностей нової епохи домінують цінності культури західної цивілізації. І це відбувається незважаючи на зусилля світової та національних спільнот зберегти багатоманіття культур. По-друге, трансформації в інформаційному суспільстві змінили соціокультурну ситуацію в цілому та ціннісні основи життя. За словами М. Кастельса, зароджується нова культура, «культура реальної віртуальності», в якій інформаційні технології та електронні комп'ютерні мережі стануть формоутворюючим фактором самої культури, проте «культура реальної віртуальності» не відокремлюється від традиційних культур, а вона їх абсорбує [9]. У такому контексті вбачається можливим визначати й тенденції змін ціннісних основ інформаційного суспільства. Автор вважає, що вони позначені не кардинальним зламом системи цінностей, навіть не чітко вираженим протистоянням традиційних та новоутворених цінностей. На нашу думку, світ переживає процес ціннісного «зсуву», зрушення, коли звиклі традиційні цінності модифікуються, переосмислюються та наповнюються новими смислами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Агацци Э. Почему у науки есть этическое измерение? / Э. Агацци // Вопросы философии. – 2009. – № 10. – С. 93–104.
2. Данильян О. Г. Інформаційне суспільство: морально-етичний дискурс / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань // Інформація і право. – 2014. – № 1(10). – С. 16–25.
3. Дзьобань О. П. Філософія інформаційного права: світоглядні й загальнотеоретичні засади : монографія / О. П. Дзьобань. – Х. : Майдан, 2013. – 360 с.
4. Дзьобань О. П. Homo informaticus: до проблеми осмислення сутності / О. П. Дзьобань // Вісн. Нац. ун-ту «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. – Х. : Право, 2014. – № 1 (20). – С. 13–21.
5. Дзьобань О. П. Інформаційне суспільство як новий спосіб соціальної взаємодії / О. П. Дзьобань, С. Б. Жданенко // Прав. інформатика. – 2014. – № 1(41). – С. 3–11.
6. Зеленый М. Знание против информации [Електронний ресурс] / М. Зеленый. – Режим доступу: http://www.elitarium.ru/2007/11/29/znanie_informl.
7. Инглегарт Р. Культурный сдвиг в зрелом индустриальном обществе / Р. Инглегарт // Новая индустриальная волна на Западе. – М., 1999. – С. 249–260.
8. Казьмин А. К. Глобализация нравственности – эволюционный шаг к цивилизации / А. К. Казьмин // IV Российский философский конгресс «Философия и будущее цивилизации». – М., 2005. – Т. 3. – С. 268.

9. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс ; пер. с англ. под науч. ред. О. Каратана. – М. : ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.
10. Мантатова Л. В. Стратегия развития: Ценности новой цивилизации / Л. В. Мантатова. – Улан-Удэ : Изд-во ВСГТУ, 2004. – 242 с.
11. Микешина Л. А. Философия науки: Современная эпистемология. Научное знание в динамике культуры. Методология научного исследования : учеб. пособие / Л. А. Микешина. – М. : Прогресс-Традиция : МПСИ : Флинта, 2005. – 464 с.
12. Рейнин Г. Р. Знание и информация [Электронный ресурс] / Г. Р. Рейнин. – Режим доступа: www.humans.ru/humans/24313,2002.
13. Сведсен Л. Философия зла / Л. Сведсен. – М. : Прогресс-Традиция, 2008. – С. 43.
14. Середкина Е. В. Конфуцианские тенденции в современных дискуссиях о «глобальной этике» (global ethic) и правах человека в контексте проблемы межкультурных коммуникаций / Е. В. Середкина // Путь Востока. Традиции и современность : материалы V Молодеж. науч. конф. по проблемам философии, религии, культуры Востока. Серия «Symposium». – СПб. : С.-Петербург. филос. общество, 2003. – Вып. 28. – С. 55–59.
15. Стасевська О. А. Людина в пошуках ціннісних смислів в контексті культури постсучасності / О. А. Стасевська // Вісн. Нац. ун-ту «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. – 2016. – № 1(28). – С. 58–68.
16. Уманец О. Ценностные ориентации и полилог культур в романе М. Зариньша «Фальшивый Фауст» / О. Уманец // International Scientific and Practical Conference «Baltic-Black Sea Region: History. Economy. Culture. Society». Volume 5: Riga. Latvia, July 4–5, 2106. Conference Proceeding. University of Latvia, Baltic Erlander Institute, Polotsk State University, Poltava National Technical Yury Kondratyuk University. – Riga : SIA «BalticErlander Institute», 2016. – P. 123–128.
17. Ясперс К. Духовная ситуация времени // Ясперс К. Смысл и назначение истории / К. Ясперс. – М. : Республика, 1999. – С. 287–418.

МОДИФИКАЦИЯ ЦЕННОСТЕЙ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА

Стасевская О. А.

Статья является продолжением научного исследования автора проблемы ценностных смыслов бытия человека постсовременности. Автор анализирует ценностные основы информационного общества и приходит к выводу о том, что в условиях его становления и развития происходит не жесткое противостояние новых и традиционных ценностей, а модификация последних, наполнение их новыми смыслами.

Ключевые слова: *информационное общество, общество знаний, ценности, ценностные смыслы, информация, знания.*

MODIFICATION OF THE VALUES OF THE INFORMATION SOCIETY

Stasevska O. A.

Understanding the new reality shows a plurality of approaches, assessments, definitions of basic concepts formation and development of the information society, most of which coincide main principles: modern information technologies have created new social and cultural situation that on the one hand opens up prospects and more opportunities for progress, on the other – generates substantial ideological contradictions. One such controversial issues new reality is rethinking the values of human life, of values personality. Undoubtedly, the modern man thinking focused on the restructuring of world civilization based on realities such information. However, relevant in our time is not just a need to change the world, but also the need for the apprehension of spiritual space based on certain values and ideals that will determine its attitude to the world, to the new reality of being human.

Becoming value meaning «information world» rather complicated process. Some scientists believe that time is a sign of prostration values, value-orientation confusion person causing passive life position, social apathy and frustration. The position of the other insists on continuing formation for acceptable uniform system of values that promote spiritual renewal rights. The position of the latter sees a way out of value loss in a universal system of spiritual values Purport: Because the fact of cultural globalization is an unprecedented depth and scale of the local exchange values, ideals and standards which essentially means the possibility of a universal system of values. Supporters of different points of view coincide in the following conclusions: – lack of values or defined value nihilism leads to disorientation and even spiritual impoverishment of society and the individual, the mass manipulation of public consciousness and personality; – today, a new value system – technocratic, reflecting shifts in globalization almost-activity, scientific, educational, and others. The analysis of studies can describe the characteristic features of the value system of modernity: – weakened collectivist principles; – changing priorities in the system of spiritual and material values of the latter; – confirmed the importance of creativity, which replaces the traditional hard work; – changing the substance of freedom; – in the context of cultural modernity occupies a leading position tolerance as a factor uniting society; – there is a flexible rule identity, the individual is not «owned» and consider themselves to many local communities and this involvement are individually selected and variable; – apply postutilitarianism; – a new round of individualism; – changing the consciousness of himself, which is caused by narrowness, not a harmonious development of personality.

Based on the study can formulate some conclusions – transformation in the Information Society changed the value basis of life. However, in our opinion there is no radical breakdown of values, while it is not a confrontation between traditional and newly created values. The author believes that society is experiencing a process of value «shift» changes when the customary values are modified, reinterpreted and filled with new meanings.

Key words: *information society, knowledge society, values, value meanings, information, knowledge.*

